

АГЕНЦИЈА за ЕНЕРГЕТИКУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Ljubo Mačić

TRŽIŠTE ELEKTRIČNE ENERGIJE – USLOVI I PERSPEKTIVE

ELEKTRANE 2010

VRNJAČKA BANJA, 26 – 29. 10. 2010.

Uslovi za otvaranje tržišta - sadašnje stanje

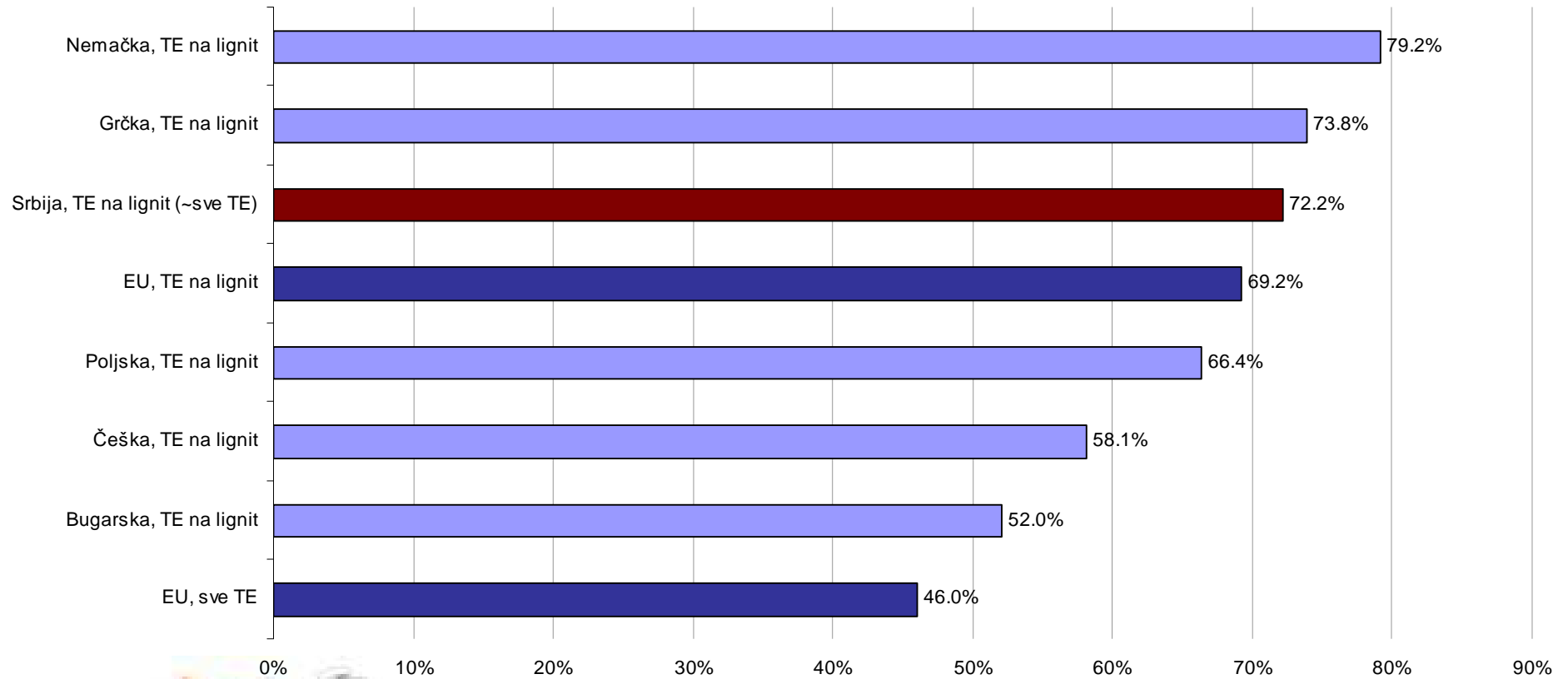
- Ponuda EPS-a je danas uglavnom dovoljna da pokrije potrebe tarifnih kupaca,
- 45 trgovaca ima licencu za trgovinu električnom energijom,
- Prekogranični prenosni kapaciteti se dodeljuju po javnoj, tržišnoj proceduri i omogućavaju promet znatnih količina električne energije i integraciju u regionalno tržište,
- Svi potrošači, izuzev domaćinstava, imaju pravo i mogućnost da biraju snabdevača, preko 45% tržišta – **nema interesa**
- Cene korišćenja prenosnog i distributivnih sistema su regulisane i objavljene,
- Tehnička pravila za korišćenje prenosne i distributivnih elektromreža su u primeni,
- JP Elektromreža Srbije je dostavila Agenciji Pravila rada tržišta električne energije. Još se moraju dorađivati. Do tada bi se, u slučaju potrebe, za snabdevanje kvalifikovanih kupaca za balansiranje mogla koristiti privremena pravila.
- **Nije urađeno pravno razdvajanje distribucije el.energije od trgovine na malo.**
- Dakle, proizvodnja EPS-a je već izložena mogućoj konkurenciji.

Uslovi za otvaranje tržišta

- priprema se novi Zakon o energetici
- Svi kupci izuzev domaćinstava i malih kupaca izlaze na tržište,
- Domaćinstva na tržištu od 2015.
- Evropska komisija insistira da se ukidaju regulisane cene energije; ostaju regulisane cene mrežarina i rezervno snabdevanje za one koji ostanu bez snabdevača
- Pouka iz gasnog sektora Srbije – i kupci i snabdevači se moraju dobro pripremiti za tržišne uslove.
- **KAKO BI EPS MOGAO PROĆI NA TRŽIŠTU?**

Korišćenje kapaciteta u termoelektranama

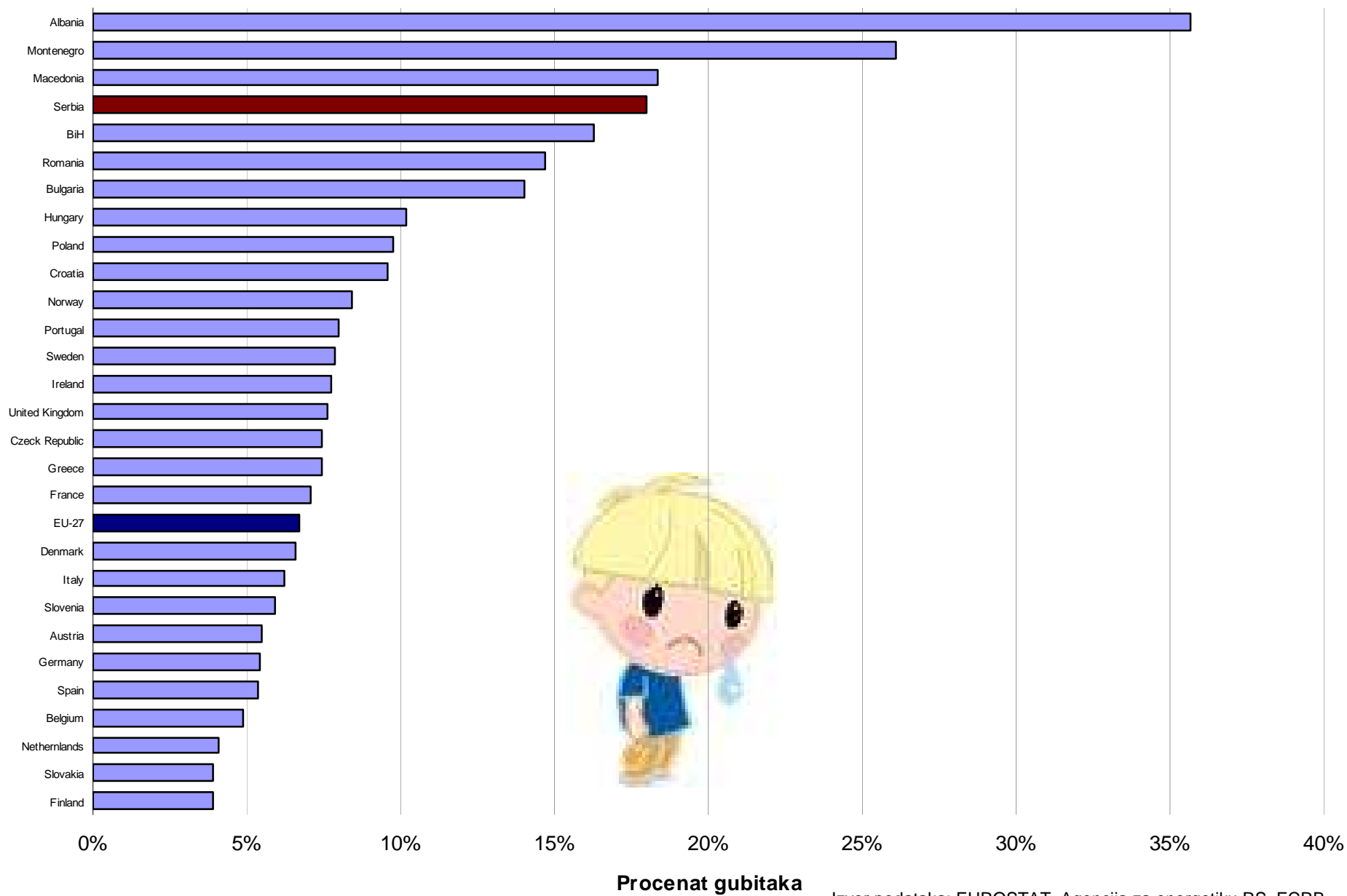
Srbija: podaci za 2009, ostali: podaci za 2007. godinu

Izvor podataka: EURELECTRIC, Agencija za energetiku RS, EPS

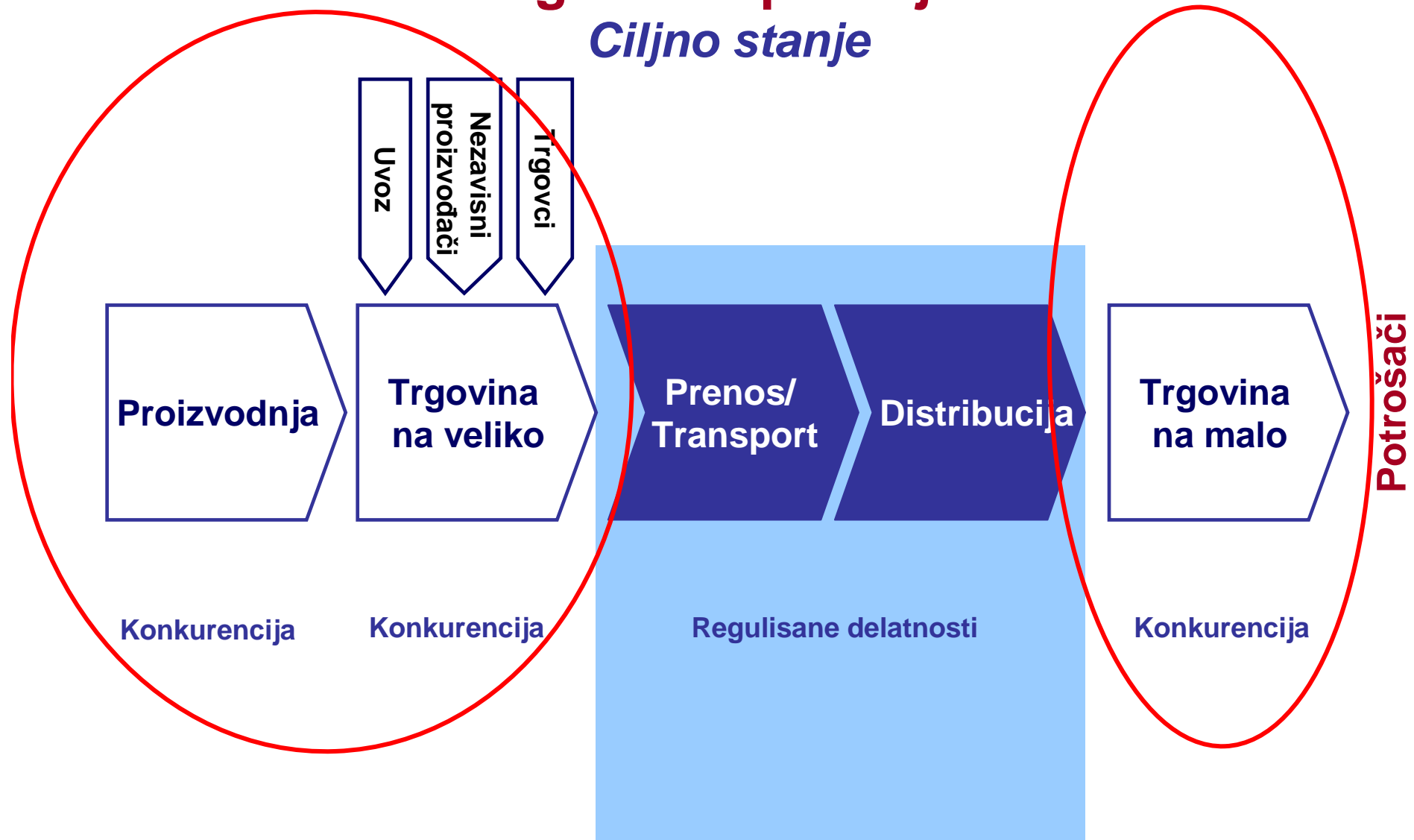
Gubici u distributivnoj i prenosnoj mreži u 2008. godini

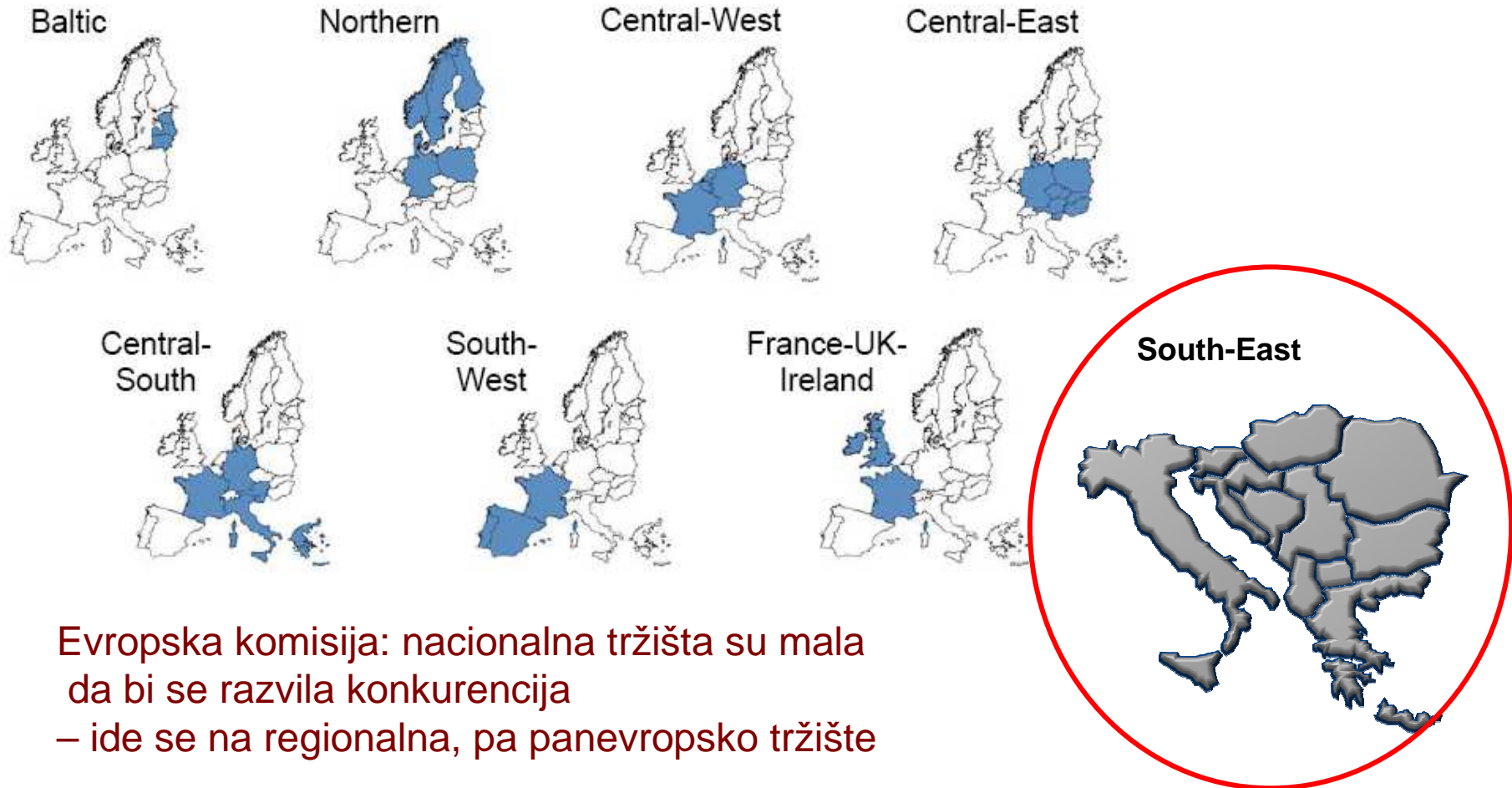
Izvor podataka: EUROSTAT, Agencija za energetiku RS, ECRB

Razdvajanje energetske mreže od proizvodnje, trgovine i prodaje

Ciljno stanje

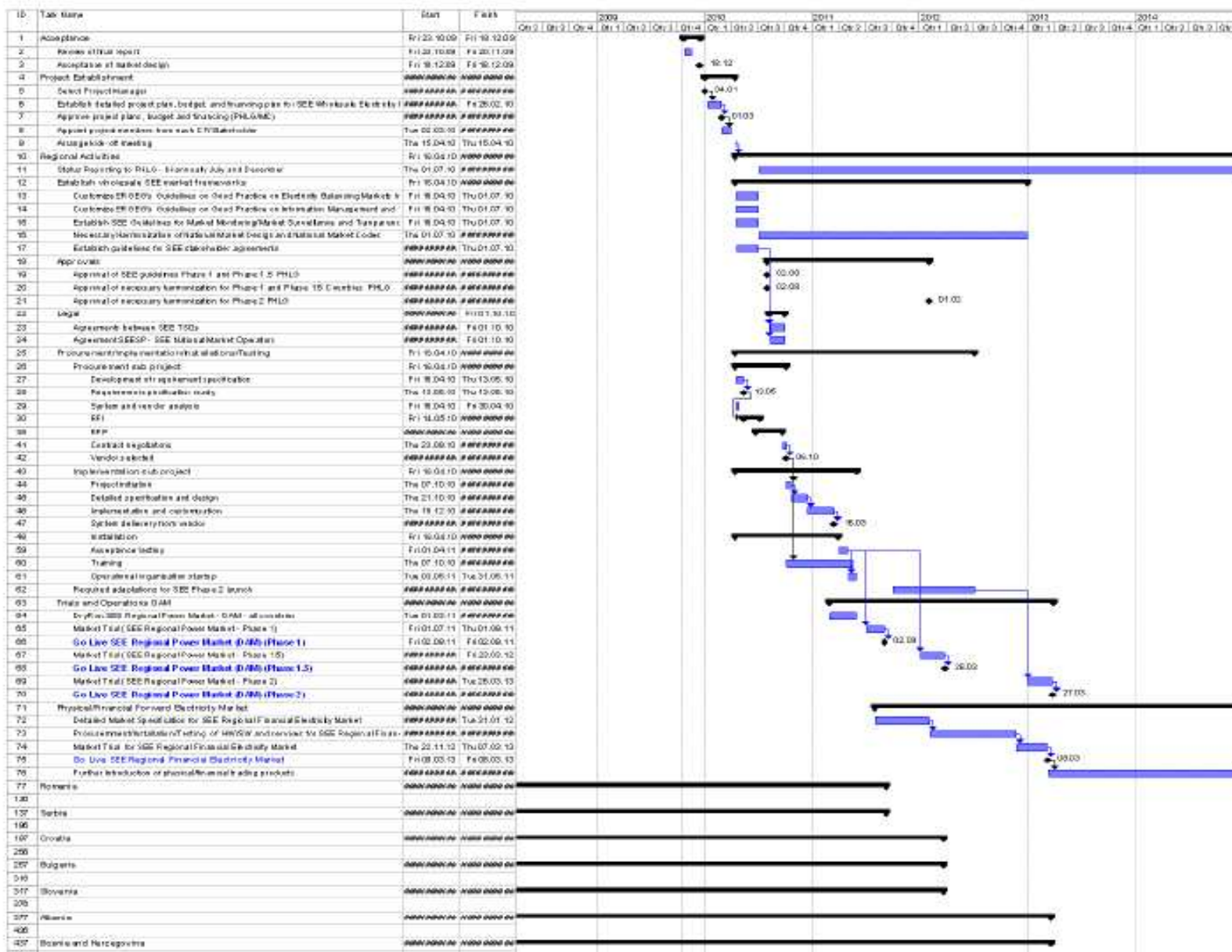

Osam evropskih regionalnih tržišta električne energije

Evropska komisija: nacionalna tržišta su mala da bi se razvila konkurencija – ide se na regionalna, pa panevropsko tržište

Dinamika formiranja tržišta električne energije na veliko u Jugoistočnoj Evropi (draft)

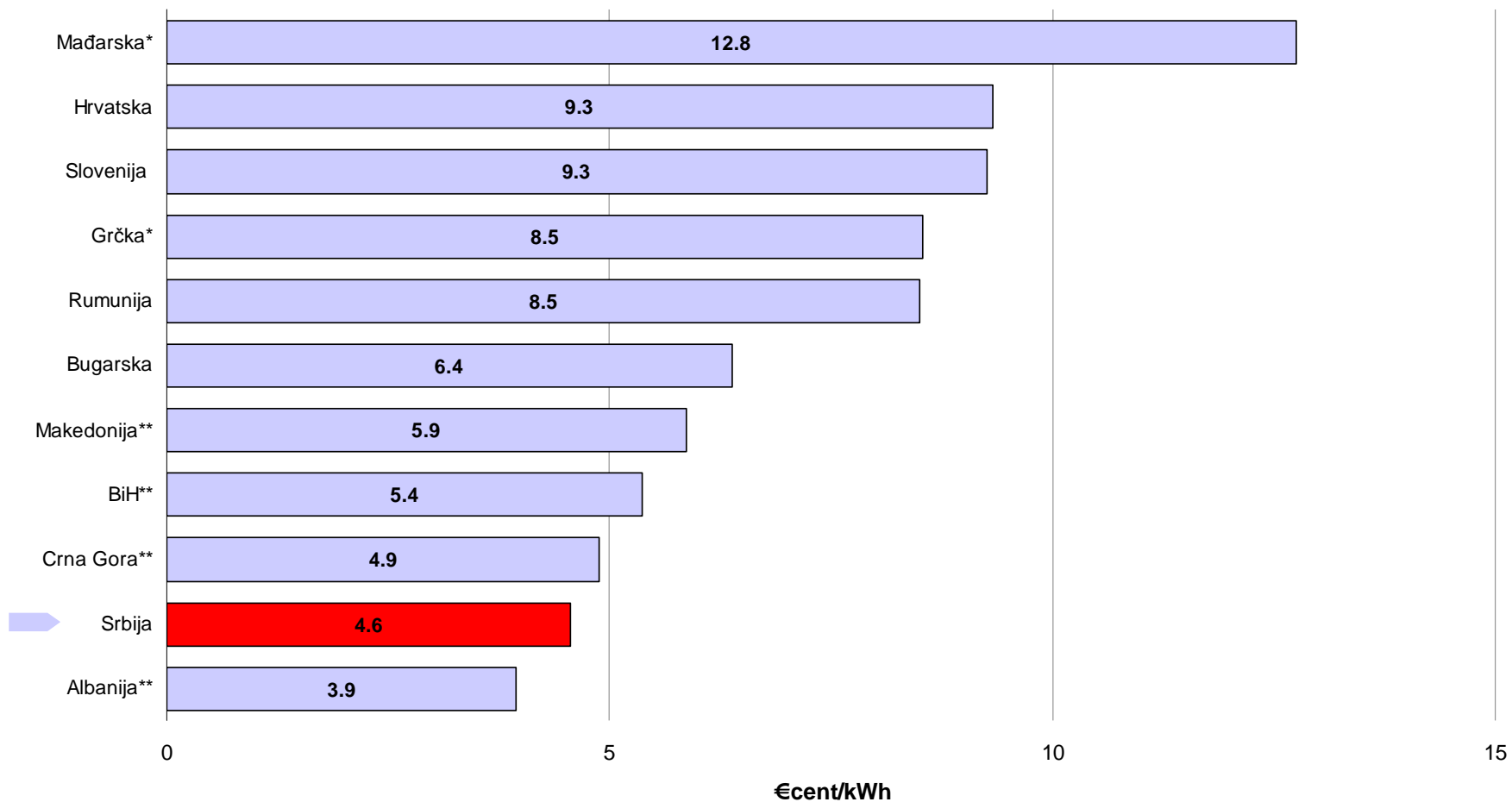

Koliko plaćaju električnu energiju veliki kupci u regionu?

Cene električne energije za industriju u regionu

Bez taksi i PDV - Prva polovina 2010.

Tipski potrošač: godišnja potrošnja 500 do 2000 MWh, za Srbiju 500 kW snaga i 2000 MWh god. potrošnja. Kurs 1€ = 99.91 din

* druga polovina 2009.

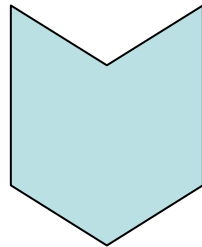
** cela 2009. industrija, svi potrošači, prosek

Izvor: EUROSTAT, Agencija za energetiku RS, ECRB

Koliko je otvaranje tržišta u interesu kupaca u Srbiji? Kratkoročno/dugoročno?

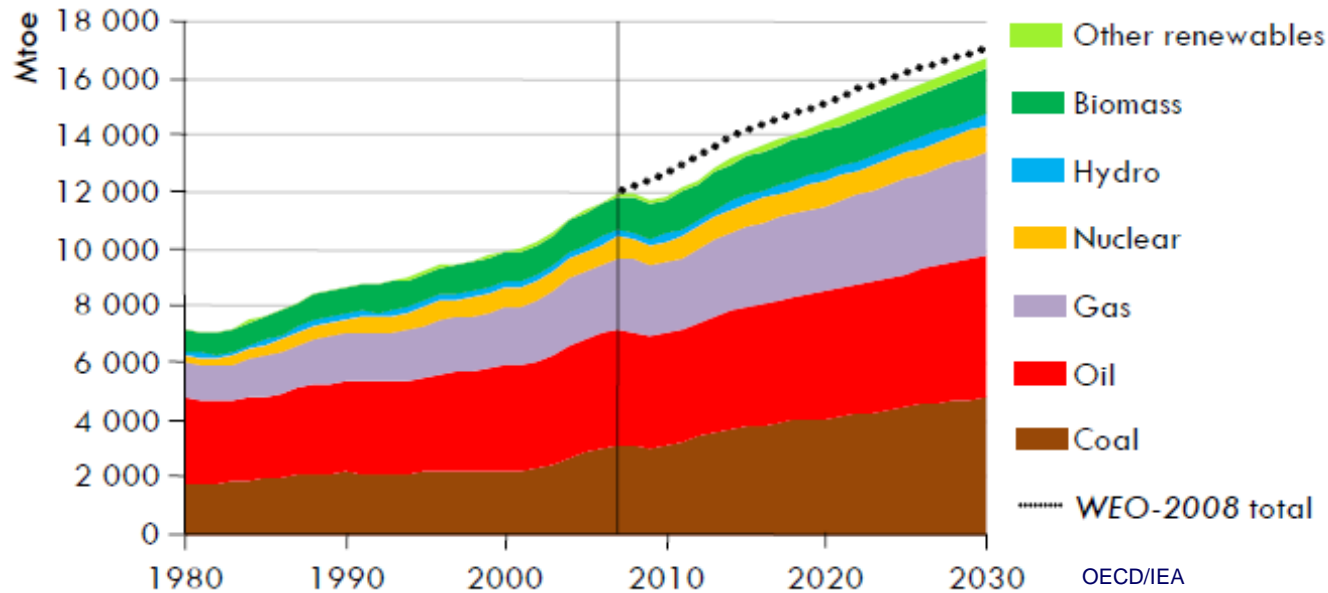
EPS

2/3 električne energije iz lignita

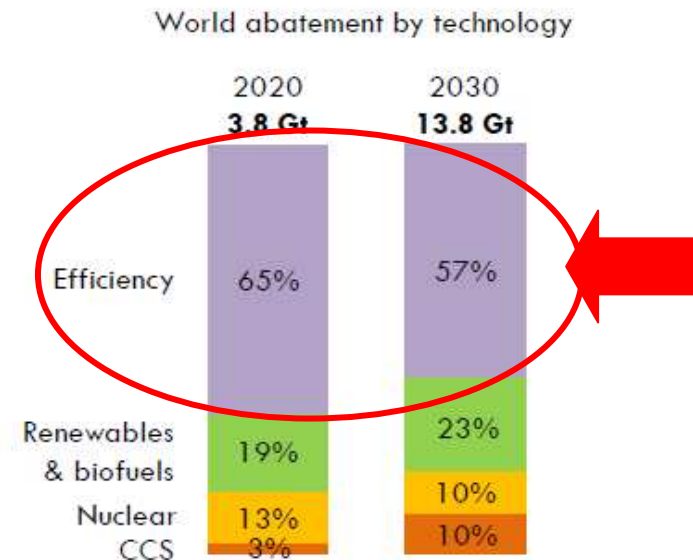
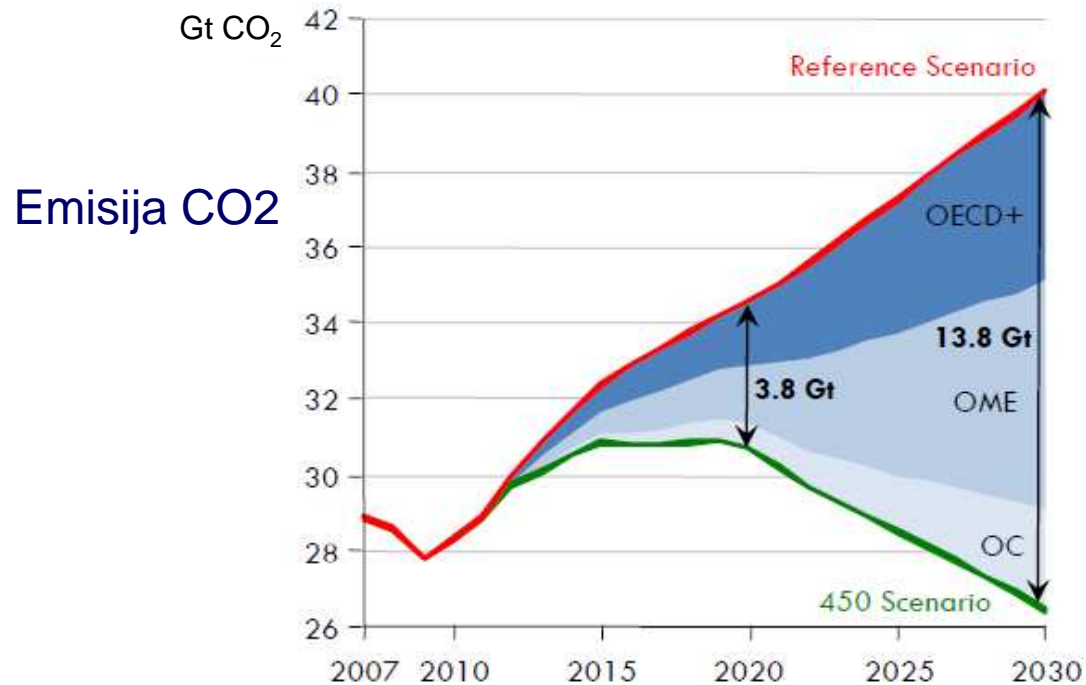

Šta nas čeka u budućnosti?

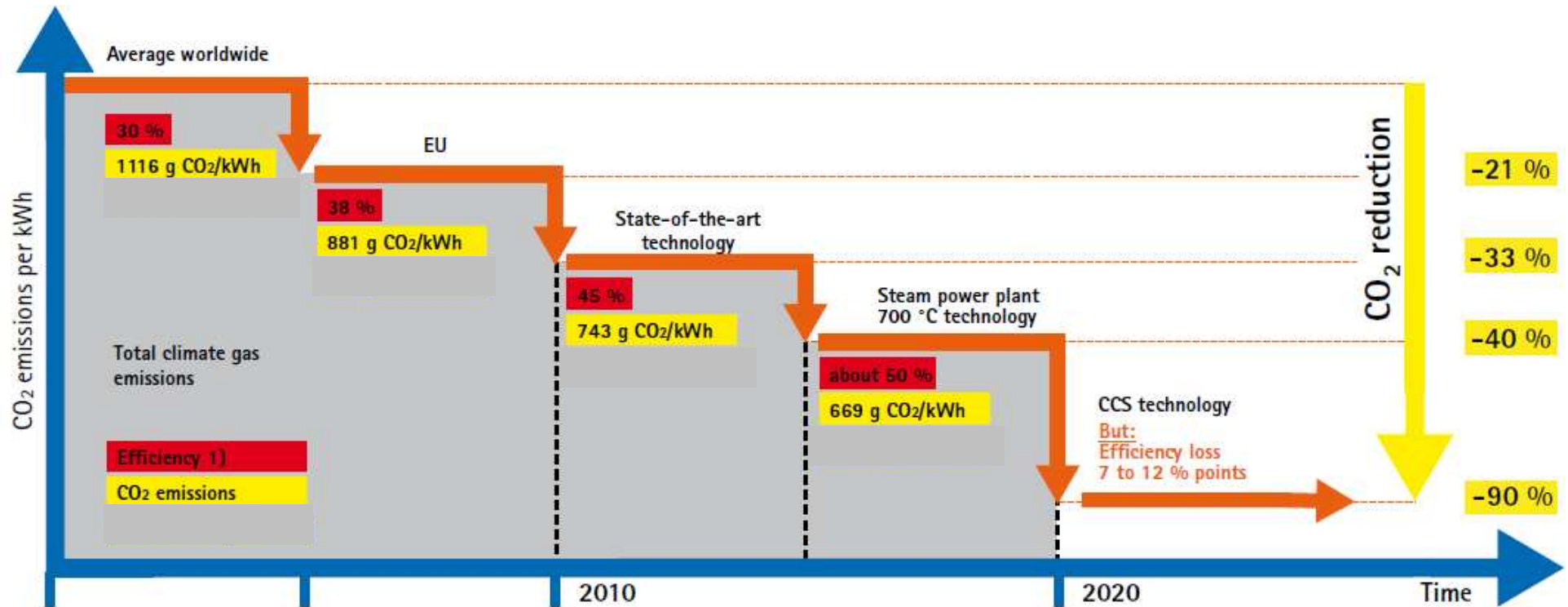
Klimatske promene

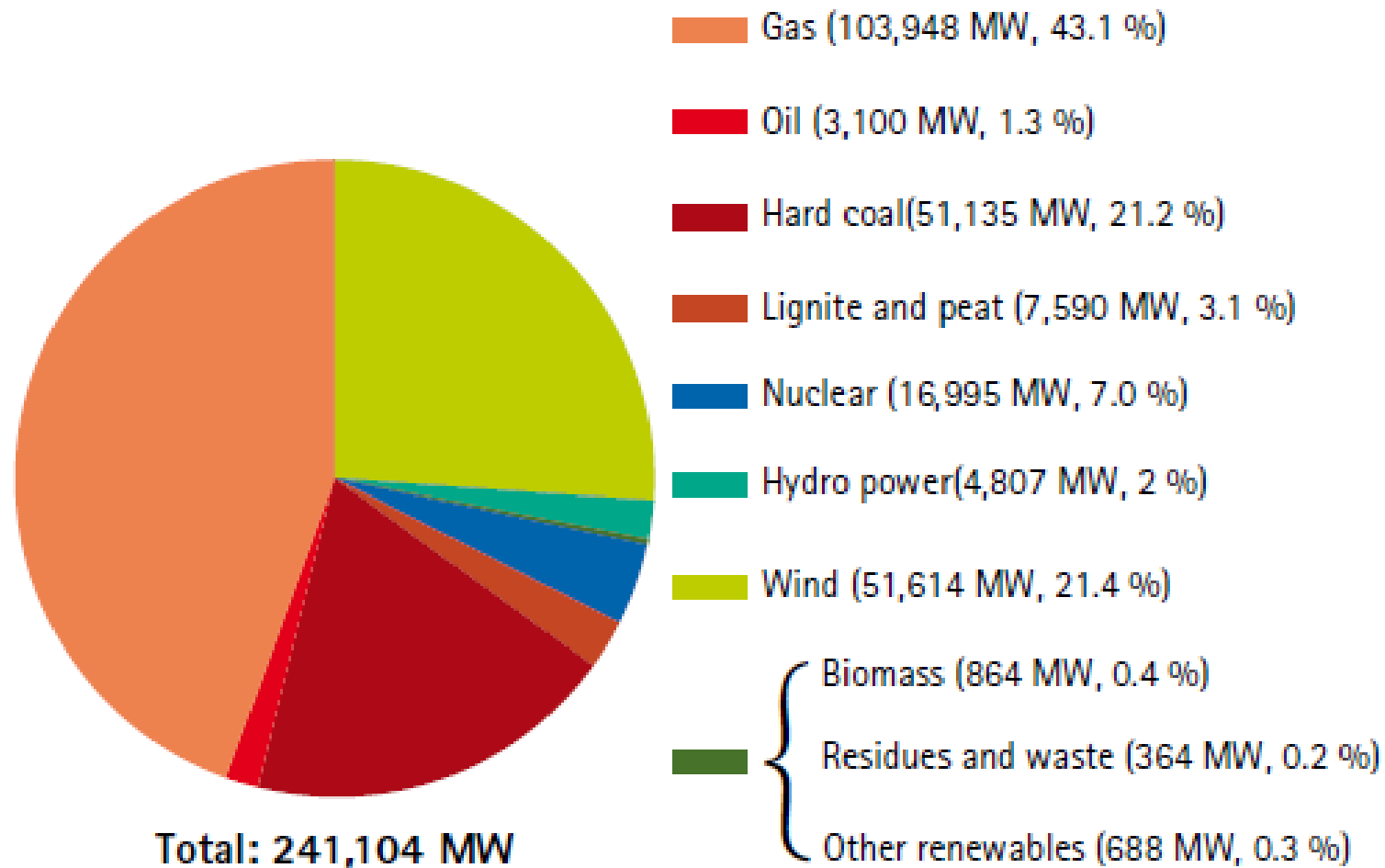
Prognoza potrošnje energije u svetu

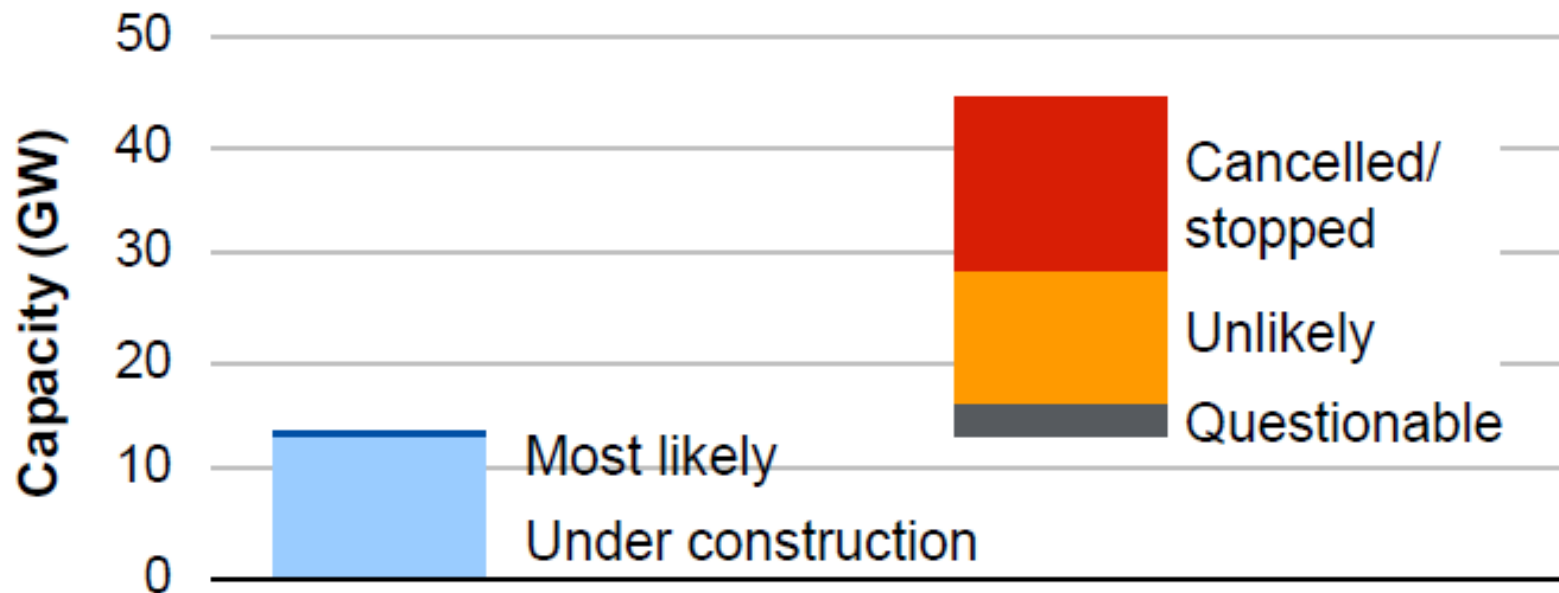
Kako održati ulogu uglja u proizvodnji električne energije?

Kakve elektrane će se graditi u Evropi do 2020?

Posledice svetske finansijske krize: status projekata novih elektrana u Nemačkoj

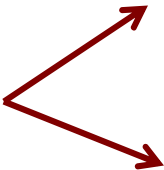

Source: RWE, February 2010.

Predviđanje budućnosti u energetici nikada nije bilo teže!

- Ekonomski rast?
- Cene energenata i energije?
- Odnosi cena?
- Energetska politika: klimatske promene, obnovljivi izvori?
- Ugalj (CCS)? Nuklearne elektrane?
- Da li vlade treba da imaju značajniju ulogu u energetici?

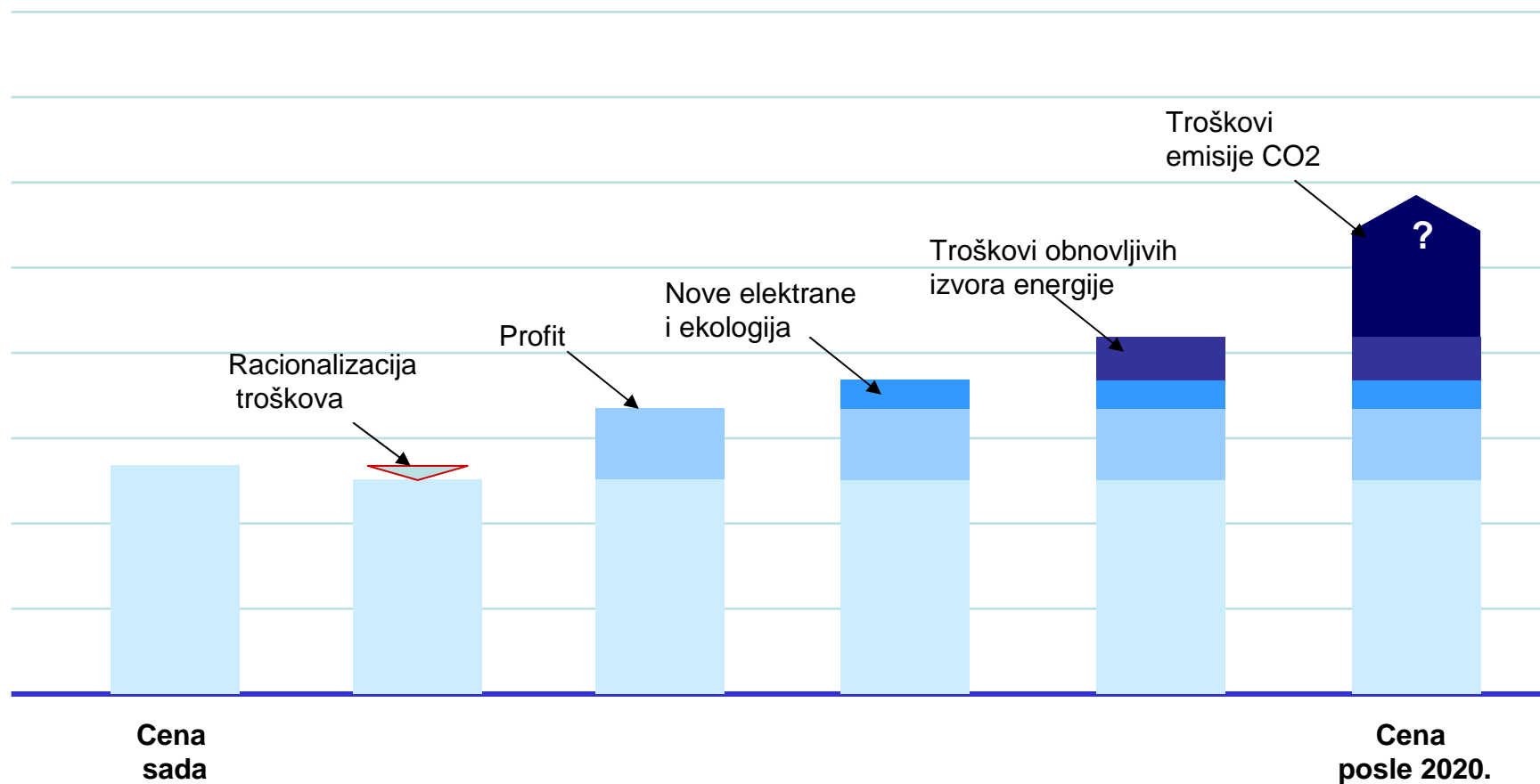
SRBIJA - cene električne energije

Moguće promene cena goriva
za proizvodnju električne energije:

	Cene danas	Cene očekivanja	Trošak emisije CO2
Lignit, domaći	< 1.5 €/GJ		
Prirodni gas	> 8.0 €/GJ		

Trendovi promene cena električne energije u Srbiji u budućnosti

Za pravi put: stručne podloge i konsenzus o merama.

HVALA NA PAŽNJI!